

UCHWAŁA NR XLVII/639/22
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 27 czerwca 2022 r.

w sprawie **rozpatrzenia petycji (petycja wielokrotna)**

Na podstawie art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), uchwała się, co następuje:

§ 1. Rozpatrując petycję (petycja wielokrotna) w przedmiocie zmiany:

- 1) uchwały Nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (z późniejszymi zmianami);
- 2) uchwały Nr XXIII/340/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej;
- 3) uchwały Nr XXIII/339/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy aglomeracja bydgoska;
- 4) uchwały Nr XXIII/341/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy miasto Toruń;
- 5) uchwały Nr XXIII/338/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy miasto Włocławek, postanawia się jej nie uwzględniać.

§ 2. Powierza się Przewodniczącej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego wykonanie obowiązku zawiadomienia podmiotu wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Udzielenie odpowiedzi na petycję (petycja wielokrotna) w przedmiocie zmiany uchwał antysmogowych i programu ochrony powietrza.

2. Omówienie podstawy prawnej:

Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ww. ustawy petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.

W myśl art. 13 ust 1 ww. ustawy podmiot rozpatrujący petycję zawiadamia podmiot wnoszący petycję o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Nie dotyczy.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

11 lutego 2022 r. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu wpłynęła petycja Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „KOMINKI I PIECE” dotycząca zmiany uchwał antysmogowych i programu ochrony powietrza. 24 lutego 2022 r. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu wpłynęła petycja Cechu Zdunów Polskich dotycząca tej samej sprawy. Ponadto oba podmioty złożyły petycje w tej samej sprawie do samorządów gmin z terenu województwa kujawsko-pomorskiego, które obecnie przekazują je według właściwości do Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Uchwałą Nr XLIII/585/22 z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie łącznego rozpatrzenia petycji (petycja wielokrotna) Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego zadecydował o 2 miesięcznym okresie oczekiwania na dalsze petycje, licząc od dnia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu tj. do 27 maja 2022 r.

Do wyznaczonego terminu w Kancelarii Sejmiku zarejestrowano wpływ 38 egzemplarzy przekazanej według właściwości petycji Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „KOMINKI I PIECE” oraz 49 egzemplarzy przekazanej według właściwości petycji Cechu Zdunów Polskich – od jednostek samorządu terytorialnego terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

W toku prac nad rozpatrzeniem petycji Komisja Skarg, Wniosków i Petycji ustaliła, co następuje: wnoszący petycję wnosili o zniesienie wszelkich zakazów i ograniczeń eksploatacji kominków i pieców na drewno, w szczególności miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń, spełniających wymogi Ekoprojektu w niżej wymienionych uchwałach, tj.:

- 1) Nr XXIII/338/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy miasto Włocławek,
- 2) Nr XXIII/339/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu dla strefy aglomeracja bydgoska,

- 3) Nr XXIII/340/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej,
- 4) Nr XXIII/341/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy miasto Toruń,
- 5) Nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw z późniejszą zmianą z dnia 30 sierpnia 2021 r.,

Zapisany w Programach ochrony powietrza (Ad. ww. pkt 1-4), a dokładniej w planach działań krótkoterminowych, będących ich integralną częścią, „czasowy zakaz palenia w kominkach, jeżeli nie stanowią one jedyne źródła ogrzewania mieszkań w okresie grzewczym” jest wskazanym do realizacji działaniem operacyjnym tylko i wyłącznie w dni smogowe, kiedy średniodobowe stężenie pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu przekracza 300% normy ustanowionej przepisami prawa (dopuszczalne stężenie średniodobowe dla pyłu PM10 wynosi $50 \mu\text{m}^3$). Wprowadzenie takiego zakazu w dni smogowe jest jak najbardziej uzasadnione z uwagi na fakt, że celem działań określonych w planach działań krótkoterminowych jest, między innymi, ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń, a przeprowadzona przy opracowywaniu ww. dokumentów diagnoza wskazała, że główną przyczyną zanieczyszczeń powietrza pyłami w województwie kujawsko-pomorskim jest emisja bytowo-komunalna, związana przede wszystkim z ogrzewaniem indywidualnym opartym o paliwa stałe, wykorzystywane przez osoby fizyczne w celu dostarczenia ciepła do pomieszczeń mieszkalnych oraz ciepłej wody użytkowej (tzw. „niska emisja”). W związku z powyższym wprowadzenie takiego ograniczenia w dni smogowe jest jak najbardziej uzasadnione.

Zapisane ograniczenia eksploatacji instalacji na paliwa stałe, w tym również na biomasę, wynikające z uchwały antysmogowej (Ad. ww. pkt 5) oraz uchwały Nr XXXV/510/10 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 30 sierpnia 2021 r. ją zmieniającej, są również uzasadnione z uwagi na konieczność przyspieszenia działań związanych z poprawą jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim na obszarze:

- największych miast województwa, z największą liczebnością mieszkańców, tj. w: Bydgoszczy, Toruniu, Włocławku i Grudziądzu,
- miasta z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem w województwie, tj. w Nakle nad Notecią,
- miast uzdrowiskowych, tj. w: Inowrocławiu i Ciechocinku oraz na obszarze uzdrowiska Wieniec-Zdrój położonego w gminie Brześć Kujawski.

Ograniczenie eksploatacji instalacji na paliwa stałe, w tym również na biomasę, podyktowane jest utrzymującymi się podwyższonymi stężeniami pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu w ww. miastach oraz uzdrowiskach, co wynika z przekazanych do tut. Zarządu Województwa przez właściwy Inspektorat Ochrony Środowiska „Rocznych Ocen jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2018 i 2019” oraz otrzymanych za rok 2021 r. licznych powiadomień o przekroczeniach poziomów ww. substancji w powietrzu.

Włodarze ww. miast i uzdrowisk objętych zmianą uchwały najpierw w przeprowadzonej ankiecie, a następnie w czasie opiniowania projektu zmiany uchwały antysmogowej w pozytywny sposób odnieśli się do wprowadzenia ograniczeń w zakresie stosowania paliw

stałych, w tym również biomasy na obszarze ich gmin, wszędzie tam, gdzie istnieje dostęp do sieci ciepłowniczej lub gazowej.

Również na etapie prowadzonych w 2021 roku konsultacji dotyczących projektu zmiany uchwały antysmogowej ze społeczeństwem oraz z organizacjami pozarządowymi nie było uwag, aby z ww. ograniczeń wyłączyć instalacje spełniające normę Ekoprojektu na biomasę.

Ponadto należy zaznaczyć, że uchwała zmieniająca uchwałę antysmogową, która to wprowadza dodatkowe ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji na paliwa stałe na obszarach wskazanych miast i uzdrowisk z dostępem do sieci ciepłowniczej lub gazowej została podjęta jednogłośnie przez wszystkich Radnych Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego obecnych na sesji w dniu 30 sierpnia 2021 r.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że uchwała antysmogowa jest odpowiedzią na zły stan jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim, a zmiany, które zostały w niej wprowadzone są odpowiedzią na wyraźne oczekiwanie samorządów i społeczeństwa o podjęcie przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego skutecznych działań.

Również Polityka energetyczna Polski do 2040 roku zakłada niskoemisyjny kierunek transformacji źródeł indywidualnych, tj. zastąpienie przestarzałych źródeł ogrzewania pompami ciepła, ogrzewaniem elektrycznym, ogrzewaniem gazowym. Kierunek krajowej polityki energetycznej musi być uwzględniany w dokumentach strategicznych na niższych szczeblach.

Ponadto opracowane w lutym 2021 r. przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE) „Wskaźniki emisji zanieczyszczeń ze spalania paliw dla źródeł o nominalnej mocy cieplnej do 5 MW (...)” wyraźnie wskazują, że wskaźniki emisji pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu ze spalania biomasy stałej w kotłach z automatycznym podawaniem paliwa spełniających wymogi Ekoprojektu o nominalnej mocy cieplnej $\leq 0,05$ MW są porównywalne do wskaźników emisji ze spalania węgla. Natomiast wskaźniki emisji pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5, ze spalania biomasy stałej w ogrzewaczach pomieszczeń spełniających wymogi Ekoprojektu, o nominalnej mocy cieplnej $\leq 0,05$ MW są wyższe niż wskaźniki emisji ww. pyłów zawieszonych przy spalaniu w tych samych urządzeniach węgla. Zestawienie wskaźników opracowanych na podstawie ww. opracowania przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj instalacji	Rodzaj spalnego paliwa	Wskaźnik emisji w [g/GJ]		
		pył zawieszony PM10	pył zawieszony PM2,5	benzo(a)piren
kotły z automatycznym podawaniem paliwa o nominalnej mocy cieplnej $\leq 0,5$ MW spełniające wymagania Ekoprojektu *	ze spalania węgla	20	16	0,015
	ze spalania biomasy stałej	19	18	0,010
ogrzewacze pomieszczeń (piece, piecokuchnie, kominki) o nominalnej mocy cieplnej	ze spalania węgla	28	22	0,11

≤ 0,5 MW spełniające wymagania Ekoprojektu **	ze spalania biomasy drzewnej***	35	33	0,06
---	---------------------------------------	----	----	------

* dla kotłów wprowadzanych do obrotu i użytkowania od dnia 1 stycznia 2020 r., zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących Ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe,

** dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwa stałe, wprowadzane do obrotu i użytkowania od dnia 1 stycznia 2022 r., zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących Ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe,

*** biomasa pozyskiwana z drzew, krzewów, w tym z polan drewna, zrębków, drewna prasowanego w formie peletów, drewna prasowanego w formie brykietów i trocin.

Należy także podkreślić, że uchwała antysmogowa ma na celu ograniczenie niskiej emisji (źródła zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi i benzo(a)pierenem), a nie złagodzenie zmian klimatycznych, do których odnosi się argumentacja przytoczona w przedmiotowej petycji. W kontekście niskiej emisji biomasa nie stanowi bezemisyjnego paliwa i nie należy łączyć zagadnienia zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi i benzo(a)pierenem z emisją gazów cieplarnianych.

Mając na uwadze powyższe, uznaje się, że złożona petycja wielokrotna nie zasługuje na uwzględnienie.

Powierza się Przewodniczącej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego wykonanie obowiązku zawiadomienia podmiotu wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.